**ДО**

**ОБЩОТО СЪБРАНИЕ НА АКЦИОНЕРИТЕ**

**НА ПСК „ЕС БИ ЕС" АД**

**ГР. СТАРА ЗАГОРА**

# *ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА*
# *на ПСК „ЕС БИ ЕС" АД, гр.СТАРА ЗАГОРА за 2016г.*

Ръководството на **Пътно строителна компания „ЕС БИ ЕС" АД** представя своя годишен доклад и годишния финансов отчет към 31 декември 2016г., който е изготвен в съответствие със Закона за счетоводството и Националните счетоводни стандарти. Този финансов отчет е одитиран от регистриран одитор №0187

## ОПИСАНИЕ НА ДЕЙНОСТТА

Дружеството е регистрирано в Република България.

Адрес: гр. Стара Загора, п.к.6000
ул. „Христо Ботев" №92

**Предмет на дейност: Строителство, ремонт и поддържане на пътища, пътни съоръжения, градски комуникации и инфраструктурите около тях; производство на всички видове строителни и инертни материали и изделия от тях.**

Обслужващи банки

Първа инвестиционна банка АД
Банка ДСК ЕАД
Уникредит Булбанк АД
Експресбанк АД
БАКБ АД

## ПРЕГЛЕД НА ДЕЙНОСТТА

**Пътно строителна компания "ЕС БИ ЕС" АД** гр. Стара Загора продължава да бъде една от утвърдените пътностроителни фирми в страната. Дружеството осъществява своята дейност на територията на цялата страна, но преди всичко в района на Общините Стара Загора, Казанлък, Раднево, Гълъбово, Мъглиж, Павел баня и т.н.

Основни инвеститори в строителството и поддържането на пътища са държавата в лицето на Агенция Пътна Инфраструктура, отделните общини, Министерството на финансите, Министерството на земеделието и горите, Министерството на регионалното развитие и благоустройството, отделни програми по ФАР, САПАРД и др. Увеличава се и делът на частните инвеститор ползващи услугите на фирмата.

За водещ фактор във фирмената си политика Дружеството определя управлението на човешките ресурси и приобщаването на работниците и служителите към успеха на организацията. Да се инвестира в хората е основен принцип в управленската политика на дружеството. Определена е система на заплащане, която зависи от резултатите от дейността.

Дружеството успешно защитава получения сертификат по ISO 9001:2000

Гаранция за ефективността на работата, освен съвременното техническо и технологично оборудване са натрупаните опит и знания, максимална ангажираност и добрата координация на високо квалифицирания персонал. Преобладаващата част от персонала има значителен трудов стаж в дружеството. Ръководният персонал е с висока квалификация и опит. Създадени са условия за повишаване на квалификацията и развитие на възможностите за постигане на по-добри резултати.

Съставянето на годишния финансов отчет е заключителния етап от процеса на счетоводно отчитане на предприятието за отчетната година. Целта на годишното счетоводно приключване е да даде вярно и честно представяне на имущественото и финансово състояние на предприятието и чрез годишния счетоводен отчет да представи на собствениците на предприятието информация за финансовото състояние и паричните потоци. Той показва резултата от дейността на ръководството и ефективността от управлението на предоставените ресурси. Затова годишното счетоводно приключване е една отговорна дейност, в която се синтезират резултатите от цялостния труд на всички работещи в предприятието.

## СТРУКТУРА НА ОСНОВНИЯ КАПИТАЛ

През изминалия отчетен период няма промяна в стойността на основния капитал на дружеството, няма придобити и прехвърлени собствени акции. Разпределението на акционерния капитал към 31.12.2016 г. е както следва:

| Акционери | Участие | Брой акции | Номинална стойност |
|---|---|---|---|
| Диана Любомирова | 55.75% | 231932 | 231932.00 |
| Ангел Димитров | 11.07% | 46047 | 46047.00 |
| Александър Грозев | 10.85% | 45125 | 45125.00 |
| Физически лица /под 5%/ | 22.33% | 92896 | 92896.00 |

Към 31 декември 2016 г. ПСК „ЕС БИ ЕС" АД има участия в следните дружества:

*- дъщерни:*

- ✓ Строителна компания „ЕС БИ ЕС" АД – 82.33% от капитала
- ✓ Ферма „Сезони" ООД - 50.50% от капитала
- ✓ ДЗЗД „Пи ЕС" - 50.00% от капитала

*- асоциирани:*

- ✓ ДЗЗД „Пи Ес 2014" - 30.00% от капитала

През отчетния период дружеството не е придобивало собствени акции.

**УПРАВЛЕНИЕ**

Съгласно действащия Търговски закон в България, към 31 декември 2016 г., **ПСК „ЕС БИ ЕС"** е акционерно дружество с едностепенна система на управление.

Към 31 декември 2016 г., Съветът на директорите се състои от следните членове:

1. Диана Любомирова Мандажиева - председател
2. Лилия Николаева Михайлова - член
3. Богомил Стоянов Карабакалов – член.

*Съгласно изискванията Закона за счетоводство /чл.39 т.6 / и Търговския закон се представя следната информация:*

| ЧЛЕН СД<br><br>информация | Диана Любомирова Мандажиева | Лилия Николаева Михайлова | Богомил Стоянов Карабакалов |
|---|---|---|---|
| Възнаграждения през годината /чл.247ал.2т.1 от ТЗ/ | 1200,00 | 1200,00 | 1200,00 |
| Придобити,притежавани и прехвърлени от членовете на съвета през годината акции и облигации на дружеството/чл.247ал.2т.2 от ТЗ/ | 231 932 бр. | 1200 бр. | 240 бр. |
| Правата на членовете на съветите да придобиват акции и облигации на дружеството/чл.247ал.2т.3 от ТЗ/ | не са предвидени | не са предвидени | не са предвидени |
| Участие на членовете на съветите в дружества съгл.чл.247 ал.2 т.4 от ТЗ както следва: | | Не участва | Не участва |
| СК „ЕС БИ ЕС" АД | Председател на СД | | |

Представляващи Дружеството към 31.12.2016г. са:

Диана Любомирова – Председател на СД и Изпълнителен директор
Лилия Михайлов – Член на СД
Богомил Карабакалов – Член на СД.

През отчетния период не са сключвани договори от членовете на СД и свързаните с тях лица попадащи в обхвата на чл.240б от Търговския закон.

## АНАЛИЗ НА РЕЗУЛТАТИТЕ ЗА ТЕКУЩИЯ И ПРЕДХОДЕН ОТЧЕТЕН ПЕРИОД

След съставянето на годишния финансов отчет на **ПСК "ЕС БИ ЕС" АД** за 2016 година е видно, че получените приходи са в размер на 6 438 хил. лв. /за 2015 г. – 13 893 хил. лв./. в това число нетните приходи от продажби за 2016г. са в размер на 6 136 хил. лв. /за 2015 г. – 13 418 хил. лв./.

Счетоводният резултат на дружеството за 2016 година е загуба в размер на 1 749 хил. лева. След начисляване на отсрочените данъци загубата възлиза на 1 576 хил. лева.

Основната дейност на дружеството за 2016г. е извършване на строителни услуги. Обектите, изпълнявани през отчетната година, са следните:

| обект | приход хил.лв. | отн.дял% |
|---|---|---|
| Улици в гр. Казанлък | 1 715 | 29.83 |
| Улици и тротоари гр. Стара Загора /ДДЗД/ | 1 178 | 20.49 |
| Обект „с. Борово – с. Ловец" | 949 | 16.51 |
| Зимно и текущо поддърж. РПС Раднево | 624 | 10.85 |
| Зимно и текущо поддърж. РПС Ст. Загора | 442 | 7.69 |
| Паркинг „Кауфланд" | 212 | 3.69 |
| Път гр. Мъглиж – с. Селце | 160 | 2.78 |
| Улична мрежа в гр. Гурково | 66 | 1.15 |
| Други | 403 | 7.01 |
| **ОБЩО:** | **5 749** | **100** |

Приходите от продажба на продукция са в размер на 387 хил. лв. и са реализирани от продажба на асфалтови смеси, емулсия и др. строителни материали.

Другите приходи са 205 хил. лв. и в тях са включени най-вече продажбите на гориво на подизпълнителите и превозвачите работещи на обекти на фирмата, както и от продажба на дълготрайни активи.

През периода са извършени разходи за дейността в размер на 8 133 хил. лв. и по икономически елементи те са както следва:

| Вид разход | 2016 г. сума (хил. лв.) | Относит. дял (%) | 2015 г. сума (хил. лв.) | Относит. дял (%) |
|---|---|---|---|---|
| Разходи за материали | 2861 | 35,18 | 5777 | 44,89 |
| Разходи за услуги | 1514 | 18,62 | 2630 | 20,44 |
| Разходи за амортизации | 992 | 12,20 | 1063 | 8,26 |
| Разходи за заплати | 1842 | 22.65 | 2239 | 17,40 |
| Разходи за социални осигуровки и надбавки | 398 | 4,89 | 466 | 3,62 |
| Разходи за обезценка | 23 | 0,28 | 117 | 0,91 |
| Други разходи | 503 | 6,18 | 577 | 4,48 |
| **Общо:** | **8133** | **100** | **12869** | **100** |

Най-голям дял в разходите по елементи се пада на разходите за материали и в частност – разходите за основни суровини и материали (горива, битум, инертни и др.). На второ място са разходите за заплати. Следващи по обем са разходите за външни услуги. Това са основно разходите за извършените СМР от подизпълнители и транспортни услуги.

Начислените през отчетния период разходи за амортизации възлизат на 992 хил.лв. Прилагат се следните полезни срокове на годност на дълготрайните активи:

- Сгради – 50 години;
- Съоръжения, предавателни устройства и др.п. – 25 години;
- Машини, производствено оборудване, апаратура – 10 години;
- Транспортни средства /без автомобили/ – 10 години
- Автомобили – 7 години;
- Компютри и софтуер – 5 години;
- Стопански инвентар – 6.8 години;
- Всички останали амортизуеми активи – 6.8 години.

През отчетната 2016 г. средносписъчният състав на персонала е 154 човека. Средната месечна работна заплата за периода е 982 лв. (за 2015 г : 1085 лв.).

В разходната част на отчета за приходи и разходи намира отражение и балансовата стойност на продадените активи. Тя възлиза на 164 хил. лв. Най-големият дял от тези продажби се пада на продажбата на горива на превозвачи и подизпълнители. Финансовите разходи възлизат на 54 хил. лв. (за 2015 г. - 73 хил. лв.). Те включват разходите за банкови гаранции, лихви, отрицателни разлики от промяна на валутни курсове и други разходи по финансови операции. Разходите за лихви за 2016 година са в размер на 9 хил. лв. За да бъде поддържана една наличност от средства и с цел да не се нарушава ритмичността на работата дружеството ползва кредит в режим овърдрафт от Банка ДСК ЕАД в размер на 1 000 хил. лева и от ПИБ АД в размер на 800 хил. лв. Разчетите през 2016 година, са в български левове и евро, така че отрицателните разлики от промяна на валутните курсове, които са в размер под хиляда лева (за 2015 г. - 1 хил. лева) са получени в резултат на месечната преоценка на наличната валута. Другите разходи по финансови операции, които възлизат на 45 хил. лв. ( за 2015г. - 72 хил. лв.) са формирани основно от разходите за банкови такси по обслужване на банкови сметки и банкови гаранции.

Финансовите приходи възлизат на 13 хил. лева (за 2015 г. – 2 хил.лв.).

Към 31.12.2016 год. **ПСК "ЕС БИ ЕС" АД** – гр. Стара Загора има краткосрочни търговски, данъчни и други вземания в размер на 1 916 хил. лв. (за 2015 г. – 2 150 хил. лв.) и краткосрочни задължения в размер на 369 хил.лв. (за 2015 г. - 682 хил. лв.), в това число вземания от свързани предприятия 533 хил.лв. и задължения към свързани предприятия 14 хил.лв.

*Дружеството няма сключени договори през годината, които излизат извън обичайната дейност или да се отклоняват съществено от пазарните условия.*

*След датата на изготвяне на баланса не са настъпили събития, които изискват оповестяване и коригиране на финансовите отчети за периода към 31.12.2016г./ чл.39 т.3 от Закона за счетоводство/*

Отрицателния финансов резултат дава своето отражение в стойностите на икономическите показатели, характеризиращи дейността.

***Рентабилността*** на приходите от продажби е съотношението между счетоводния финансов резултат и нетните приходи от продажби. Той показва ефективността на приходите от продажби: Печалба /нетни приходи от продажби

=(1576)/6 136= -0,26 (за 2015 г.: 0,04).

От съществено значение за анализ и оценка на дейността на предприятието през отчетния период са показателите за ***ликвидност.*** Те отразяват способността на предприятието да посреща текущите си задължения през новия отчетен период с достатъчна сигурност и поради това представляват особен интерес за кредиторите/ банките, доставчиците и др./.

- Коефициентът за <u>обща ликвидност</u> = краткотрайните активи / краткосрочните задължения
  =3 089/369=8,37 (за 2015 г: 7,14)
- Коефициентът за <u>бърза ликвидност</u> = краткосрочни вземания, парични средства /краткосрочни задължения
  =2 214/369= 6,00 (за 2015 г: 6,00)
- Коефициентът за <u>незабавна ликвидност</u> = парични средства/краткосрочни задължения
  =298/369=0,81 (за 2015 г: 2,85)

От стойностите на показателите е видно, че дружеството е в състояние да покрива задълженията си с наличните си активи, когато се касае за общата ликвидност. От направената съпоставка с предходния отчетен период се забелязва тенденция на запазване на стойностите на показателите с изключение рентабилността на приходите от продажби. По отношение на бързата ликвидност се вижда, че дружеството поддържа много високо ниво при изплащане на текущите си задължения, независимо от отрицателния финансов резултат.

Предвид сключените договори и отстраняване на проблемите от предходния отчетен период считаме, че 2017година ще бъде много добра за дружеството по отношение на реализираните приходи и постигнати икономически показатели.

## ДЕЙСТВИЯ В ОБЛАСТТА НА НАУЧНОИЗСЛЕДОВАТЕЛСКАТА И РАЗВОЙНА ДЕЙНОСТ

През отчетния период не са извършвани действия в областта на научноизследователската и развойна дейност. */ чл.39 т.5 от Закона за счетоводство/*

## БЪДЕЩО РАЗВИТИЕ И ПЕРЕСПЕКТИВИ НА ПРЕДПРИЯТИЕТО

Предизвикателство за ръководството е стойността от планираните обеми приходи да бъде надвишена с изпълнението на договори, спечелени и реализирани през 2017г.

| № | Наименование на договора | Възложител | прогноза 2017 хил..лв. |
|---|---|---|---|
| 1 | Улици в гр. Казанлък | Община Казанлък | 2 000 |
| 2 | Зимно и текущо поддържане РПС Раднево и Ст. Загора | ДЗЗД Пи Ес 2014 | 1 200 |
| | | **общо :** | 3 200 |

## РИСКОВИ ФАКТОРИ

Рисковете, свързани с дейността на дружеството могат условно да бъдат разделени на две основни групи:

✓ *Систематични* – произтичащи от общата икономическа и политическа среда и въздействащи върху резултатите от дейността на всички икономически агенти: политически риск, макроикономически риск, валутен риск, инфлационен риск, лихвен риск;

✓ *Несистематични* – произтичащи от характера на дейността, особеностите на отрасъла, в които дружеството оперира: секторен риск, фирмен риск.

### *Политически риск*

Политическият риск е свързан със стабилността на правителството на страната и с евентуални промени в неблагоприятна посока на водената от него дългосрочна външна и вътрешна икономическа политика.

Изследователите на политическия риск откроиха като най-голям риск за политическата стабилност през новата година вакуума във властта, под формата на все по-пропукващото се трансатлантическо партньорство между Европа и САЩ, особено с избора на новия президент на САЩ – Доналд Тръмп, както и неговите взаимоотношения с Русия. Важно за международната политика на страната има и избора на новия български президент и бъдещата му политика.

На фона на нарастващия общ политически риск в ЕС, политическата система в България през отчетната година беше относително стабилна, но все по-уязвима от невъзможността си да се справи с организираната престъпност, корупцията във всички сфери на управлението, както и дългогодишните проблеми в здравеопазването и социалната сфера, всяко от които може да има неблагоприятен ефект върху оперативните резултати, финансовото му състояние, а от там и на цялостната дейност на дружеството.

***Макроикономически риск***

В усилията си да постигне устойчив и силен растеж България е изправена пред редица взаимосвързани предизвикателства за политиката и Европейската комисия предприе по-строги мерки за страната ни.

Подобряване на процедурите и контрола върху провеждането на обществените поръчки, както и засилване на капацитета на отговорните звена и на Агенцията за обществени поръчки. Това е новата препоръка на Европейската комисия към България, публикувана в рамките на т.нар. "Европейски семестър". Освен това комисията продължава да намира проблеми при фискалната политика, банковия и небанковия сектор, политиките на пазара на труда и при регулаторната рамка по несъстоятелността. Липсата на прозрачност в тръжната процедура се дължи и на неприключилото въвеждане на пълния набор платформи за електронни обществени поръчки. Проблемите в тази област доведоха в миналото до значителни закъснения в изпълнението на програмите за финансиране от ЕС, отразяват се отрицателно на бизнес средата и забавят така необходимите подобрения в инфраструктурата.

Огромният проблем е и със защитата на частната собственост в България, което влошава инвестиционния климат. Конкретно фокусът е сложен върху процедурата по несъстоятелност. Препоръката е да се подготви всеобхватна реформа на правната уредба на несъстоятелността въз основа на най-добрите международни практики и експертен опит, и по-специално да подобри механизмите за преструктуриране преди несъстоятелност и за извънсъдебно преструктуриране.

В областта на заетостта се слага фокус върху дългосрочно безработните, групите в неравностойно положение и младежите, които нито учат, нито работят. Препоръчва се установяването на механизъм за определяне на минималната работна заплата, както и да се повиши ефективността в здравеопазването. След консултации със социалните партньори и в съответствие с националните практики следва да се създаде прозрачен механизъм за определяне на минималната работна заплата и на минималните социалноосигурителни доходи с оглед на тяхното въздействие върху бедността сред работещите, разкриването на работни места и конкурентоспособността.

***Валутен риск***

Валутният риск е свързан с възможността приходите от дейността на дружеството да бъдат повлияни от промените на валутния курс на лева към други валути.

За България основният валутен риск се съдържа в запазване на режим на паричен съвет при съществуващото ниво на валутния курс от 1,95583 лв. за 1 евро.

В дейността на **ПСК „ЕС БИ ЕС" АД** като цяло засега не съществува валутен риск тъй като продажбите и доставяните суровини и материали се извършват основно в лева или евро.

***Инфлационен риск***

Систематичният инфлационен риск е вероятността от покачване на инфлацията, измервана чрез динамиката на индекса на потребителските цени, до нива, които ограничават силно ръста на икономиката чрез повишаване на крайните цени на потребление, свиват вътрешното търсене и водят до висока безработица.

Годишната инфлация за 2016 г., измерена с индекса на потребителските цени е 0,1%. Средногодишната инфлация за 2015 г. е минус 1.4%.

През 2016 г. продължава тенденцията към разпространение на дефлацията върху все повече групи стоки и услуги, включени в потребителската кошница. Определящо значение за задълбочаването на дефлацията има както продължаващото поевтиняване на храните и енергийните суровини под влияние на външни за страната фактори.

Хармонизираният индекс на потребителските цени е сравнима мярка на инфлацията на държавите от ЕС. Той е един от критериите за ценовата стабилност и за присъединяването на България към еврозоната. Според ХИПЦ средногодишната инфлация за периода януари - декември 2016 г. спрямо периода януари - декември 2015 г. е минус 0.5%.

Средногодишното повишение на хармонизирания индекс на потребителските цени през 2017 г. се очаква да бъде 1,5 на сто. Очакваното в по-ранен етап ниво на инфлация през следващата година вероятно няма да бъде достигнато, но се предвижда ускоряване поради по-високите международни цени на петрола и на енергийните суровини.

***Лихвен риск***

Лихвеният риск е свързан с възможността лихвените равнища, при които дружеството финансира своята дейност да се повишат и в резултат приходите на дружеството да се намалят.

И през 2016г. основният лихвен процент запази рекордно ниски нива. За м.декември 2016г. - 0,00%.

Към 31.12.2016г. дружеството обслужва овърдрафти на обща стойност 1 800 хил. лв. за финансиране на текущата дейност, като към края на годината не са усвоени никакви средства по тях.

Дружеството управлява риска посредством балансирано използване на различни инструменти за ползване на финансов ресурс.

***Секторен риск***

Поражда се от влиянието на технологичните промени в отрасъла върху доходите и паричните потоци, агресивността на мениджмънта, силната конкуренция на външни и вътрешни производители и др.

По отношение на дейността на **ПСК „ЕС БИ ЕС" АД** секторния риск е увеличен тъй като с всяка изминала година се изостря конкуренцията на пазара на пътното строителство. Наред с традиционните български строители на пазара все по активно се намесват фирми от трети страни. Последните много агресивно налагат по-ниски цени в страната, привличат персонал от съществуващите фирми, което допълнително усложнява ситуацията на този пазар.

***Фирмен риск***

Фирменият риск е свързан с естеството на дейност на дружеството, като за всяко дружество е важно да се възвърнат направените инвестиции.

*Фирменият риск обединява бизнес риска и финансовия риск.*

*Бизнес рискът* се определя от естеството на дейността на дружеството и спецификата на търгуваните стоки и услуги. Този риск се дефинира като несигурност,

свързана с получаването на приход, присъщ както за отрасъла, в който дружеството функционира, така и за начина на извършване на услугите.

*Финансовият риск* представлява несигурност за инвеститорите и собствениците в случаите когато фирмата използва привлечени или заемни средства. Финансовият риск показва допълнителна несигурност на кредиторите за получаване на техните вземания. Като основни измерители на финансовия риск се използват показателите за финансова автономност и коефициент на задлъжнялост.

Чрез показателите за финансова автономност и финансова задлъжнялост, показани по-горе в доклада се отчита съотношението между собствени и привлечени средства. Високите стойности на коефициента за автономност и ниските стойности на коефициента на финансова задлъжнялост са добра гаранция за инвеститорите и за самите собственици.

Основния фирмен риск за **ПСК „ЕС БИ ЕС" АД** е свързан със засилената конкуренция. Така рискът може да окаже отрицателно въздействие върху приходите на дружеството. Чрез анализ на основните фактори влияещи върху получаваните приходи дружеството може да намали влиянието на риска.

***Кредитен риск***

Кредитния риск е свързан с възможността дружеството да се финансира със заемни средства в кратки срокове и на приемливи лихвени нива.

Към настоящия момент дружеството е с висок кредитен рейтинг, няма необслужвани кредити и е с добри пазарни позиции, което предполага запазване на подобрените условия по сключените договори и ново предоговаряне за облекчаване на кредитната тежест и обезпеченията по кредитите.

***Операционен риск***

Операционният риск представлява риск от загуба, произтичащ от неадекватни или недобре функциониращи вътрешни процеси, хора, и системи, или от външни събития, които водят до отклонение на действителните от очакваните резултати от дейността. Ефектът се изразява в отрицателен икономически резултат или допълнителни разходи.

Основни източници на операционен риск са персонала, технологични процеси, системи за отчитане на продажбите и някои външни събития.

Дружеството се стреми да ограничава въздействието на основните операционни рискове, като се управлява от специалисти със значителен опит и доказани професионални качества.

Използва сигурни и проверени системи за достъп, обработка и съхранение на информацията. Провежда ефективно обучение на персонала, стреми се да не нарушава установените технологични процеси, указания и вътрешни правила, разработва планове за действие при технологични аварии, природни бедствия, тероризъм, вандализъм и др.

## ОТГОВОРНОСТИ НА РЪКОВОДСТВОТО

Според българското законодателство, ръководството следва да изготвя финансов отчет за всяка финансова година, който да дава вярна и честна представа за финансовото състояние на Дружеството към края на годината, финансово му представяне и парични му потоци.

Ръководството потвърждава, че е прилагало последователно адекватни счетоводни политики при изготвянето на годишния финансов отчет към 31 декември 2016 г. и е направило разумни и предпазливи преценки, предположения и приблизителни оценки.

Ръководството също потвърждава, че се е придържало към действащите счетоводни стандарти, като финансовият отчет е изготвен на принципа на действащото предприятие.

Ръководството носи отговорност за правилното водене на счетоводните регистри, за целесъобразното управление на активите и за предприемането на необходимите мерки за избягване и разкриване на евентуални злоупотреби и други нередности.

17.03.2017 г.
гр. Стара Загора

**Изпълнителен директор:**.....
/ инж. Диана Любомирова/